

**LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO
ĮSTATYMO NR. IX-675 2 IR 46¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai

Siekiant atliepti Nacionalinę klimato kaitos valdymo darbotvarkę bei įgyvendinti Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatyme įtvirtintą tikslą – mažinti transporto sektoriaus poveikį klimato kaitai ir aplinkos oro taršai, siekiant, kad 2030 metais atsinaujinančių energijos išteklių dalis transporto sektoriuje, palyginti su bendroju galutiniu energijos suvartojimu transporto sektoriuje, sudarytų ne mažiau kaip 15 procentų, tikslinga peržiūrėti keleivių vežimo sektoriui taikomas mokesťines paskatas investuoti į mažiau taršius sprendimus. Šiuo metu keleivių vežimo sektorius yra išskirtas iš likusiam transporto sektoriui taikomų mokesťinių paskatų investuoti į mažiau taršius sprendimus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pelno mokesťio įstatymo (toliau – PMĮ) 2 straipsnio 12¹ dalyje pateikiama investicinio projekto apibrėžtimi bei PMĮ 46¹ straipsnyje numatyta galimybe sumažinti apmokestinamąjį pelną dėl vykdomo investicinio projekto, apmokestinamąjį pelną galima sumažinti per mokesťinį laikotarpį, už kurį apskaičiuotas apmokestinamasis pelnas mažinamas, faktiškai patirtų išlaidų šioje dalyje nurodytus reikalavimus atitinkančiam turtui įsigyti dydžiu, jeigu turtas yra reikalingas vieneto investiciniam projektui vykdyti ir turtas yra priskirtas PMĮ 1 priedėlyje nurodytoms ilgalaikio turto grupėms „mašinos ir įrengimai“, „įrenginiai (statiniai, gręžiniai ir kt.)“, „kompiuterinė technika ir ryšių priemonės (kompiuteriai, jų tinklai ir įranga)“, „programinė įranga“, „įsigytos teisės“ ir ilgalaikio turto grupės „krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai – ne senesni kaip 5 metų“ turtui – krovininiams automobiliams, priekaboms ir puspriekabėms, ir turtas yra nenaudotas ir pagamintas ne anksčiau kaip prieš 2 metus (skaičiuojant nuo ilgalaikio turto naudojimo pradžios). Vadovaujantis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos parengtu PMĮ 46¹ straipsnio 1 dalies komentaru, apmokestinamojo pelno sumažinimo dėl vykdomo investicinio projekto išlyga autobusams nėra taikoma.

Siekiant įgyvendinti Alternatyviųjų degalų įstatymo nuostatas, šalies viešasis transportas turės būti pritaikytas naudoti alternatyviuosius degalus.

Taip pat siūloma numatyti, kad PMĮ 46¹ straipsnio 4 dalyje įtvirtinta galimybė sumažinti apmokestinamąjį pelną dėl vykdomo investicinio projekto, būtų taikoma ne iki 2028 metų, kaip šiuo metu yra numatyta, bet iki 2030 metų mokesťinių laikotarpių patirtomis išlaidomis.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatoriai – Seimo nariai Birutė Vėsaitė, Vytautas Grubliauskas ir kt.

3. Dabartinis teisinis Įstatymų projektuose aptartų teisinių santykių reglamentavimas

Lietuvos Respublikos pelno mokesťio įstatymo Nr. IX-675 2 straipsnio 12¹ dalis numato, kad: „12¹. Investicinis projektas – vieneto investicijos į šio Įstatymo 46¹ straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą ilgalaikį turtą, skirtos naujų, papildomų produktų gamybai ar paslaugų teikimui arba gamybos (ar paslaugų teikimo) pajėgumų didinimui, arba naujo gamybos (ar paslaugų teikimo) proceso įdiegimui, arba esamo proceso (jo dalies) esminiam pakeitimui, taip pat tarptautiniais išradimų patentais apsaugotų technologijų įdiegimui. Vieneto investicijos, skirtos vien tik turimam ilgalaikiam turtui pakeisti kitu analogiškos rūšies ilgalaikiu turtu, nelaikomos investiciniu projektu (ar jo dalimi).“

Lietuvos Respublikos pelno mokesťio įstatymo Nr. IX-675 46¹ straipsnio, reglamentuojančio nuostatas dėl apmokestinamojo pelno sumažinimo dėl vykdomo investicinio projekto, 4 dalis numato, kad: „4. Šiame straipsnyje nustatyta tvarka apmokestinamasis pelnas gali būti sumažintas tik per 2009–2028 metų mokesťinius laikotarpius patirtomis išlaidomis.“

Vadovaujantis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos parengtu Pelną mokesčio įstatymo 46¹ straipsnio 1 dalies komentaru: „<...> autobusai, nors ir gali būti priskiriami ilgalaikio turto grupei „krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai – ne senesni kaip 5 metų“, tačiau pagal PMĮ 46¹ straipsnio 1 dalies nuostatas šis turtas nelaikomas turtu, atitinkančiu investicinio projekto reikalavimus.“

4. Naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu siūloma patikslinti PMĮ 2 straipsnio 12¹ dalyje įtvirtintą investicinio projekto apibrėžtį. Taip pat siūloma numatyti, kad PMĮ 46¹ straipsnio 4 dalyje įtvirtinta galimybė sumažinti apmokestinamąjį pelną dėl vykdomo investicinio projekto, būtų taikoma ne iki 2028 metų, kaip šiuo metu yra numatyta, bet iki 2030 metų mokesčių laikotarpių patirtomis išlaidomis.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir priemonės, kurių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta
Priėmus įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Priimtų įstatymų įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas neturės neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Įstatymų įgyvendinimo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projektas turės teigiamą įtaką verslui ir jo plėtrai.

8. Įstatymų projektų atitiktis strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas atitinka strateginio lygmens planavimo dokumentus.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus šį įstatymą, nereikės priimti kitų įstatymų, jų keisti ir (ar) pripažinti netekusiais galios.

10. Įstatymo projekto atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, jų sąvokų ir terminų įvertinimas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis nustatytų Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymo projektu nėra apibrėžiamos naujos sąvokos, kurias reikėtų įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Įstatymo projekto atitiktis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymo projekto nuostatos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams neprieštarauja.

12. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai

Nėra numatoma.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)?

Įstatymo projektui įgyvendinti valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų neprireiks.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai: „investicinis projektas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Kitų pagrindimų ir paaiškinimų nėra.
